

ЧИННИКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

У сучасних умовах трансформації системи охорони здоров'я стратегічне управління закладами охорони здоров'я є визначальним чинником їхньої ефективності, фінансової стійкості та здатності надавати якісні медичні послуги. Зміна моделі фінансування медичних установ, розвиток приватної медицини, підвищення вимог до якості обслуговування та необхідність інтеграції інноваційних технологій формують нові виклики для керівників закладів охорони здоров'я. В цих умовах традиційні підходи до стратегічного управління потребують суттєвої модернізації.

Зокрема, одним із ключових чинників розвитку сфери охорони здоров'я є впровадження сучасних інструментів стратегічного менеджменту, що дозволять закладам адаптуватися до нових реалій та функціонувати в умовах високої конкуренції. Сучасні заклади охорони здоров'я вже не можуть орієнтуватися лише на адміністративні методи управління – ефективний стратегічний менеджмент вимагає комплексного підходу, який включає аналіз макроекономічних чинників, оцінку ризиків, управління ресурсами, впровадження цифрових рішень і прогнозування змін у структурі попиту на медичні послуги.

Серед чинників, що обумовлюють необхідність модернізації інструментарію стратегічного менеджменту, слід виділити:

Цифрову трансформацію медичної сфери. Зростаюча роль цифрових технологій в охороні здоров'я є одним із ключових чинників, що зумовлюють потребу в модернізації стратегічного управління. Впровадження електронних медичних записів, телемедицини, цифрових платформ для управління лікарськими ресурсами та автоматизованих систем діагностики потребує перегляду стратегічних підходів до управління медичними установами.

Зміни у фінансуванні медичних закладів. Реформа системи охорони здоров'я в Україні передбачає фінансування медичних послуг за принципом «гроші йдуть за пацієнтом», що кардинально змінює підходи до фінансового планування у медичних установах. У цих умовах ефективно стратегічне управління має включати інструменти прогнозного аналізу, фінансового моделювання та бюджетного планування, що дозволить медичним закладам оптимізувати використання ресурсів та забезпечити стабільний розвиток.

Конкуренцію на ринку медичних послуг. Медичні заклади вже не функціонують в умовах монополії – пацієнти отримали можливість вибору, що стимулює конкуренцію між державними, комунальними та приватними

зкладами охорони здоров'я. В таких умовах ефективний стратегічний менеджмент має базуватися на маркетингових стратегіях, що передбачають управління пацієнтським досвідом, розвиток бренду лікарні, формування репутації та впровадження стандартів якості надання медичних послуг.

Інтеграцію міжнародних стандартів та найкращих практик. Євроінтеграційний курс України передбачає адаптацію системи охорони здоров'я до європейських стандартів якості та ефективності управління. Це вимагає модернізації стратегічних підходів до менеджменту медичних установ із врахуванням кращих світових практик, застосування міжнародних стандартів акредитації та управління якістю медичних послуг.

Вплив пандемій та глобальних кризових явищ. Глобальні виклики, такі як пандемія COVID-19, показали вразливість медичних систем та необхідність адаптації стратегічного управління до кризових ситуацій. Впровадження інструментів антикризового менеджменту, стратегічного прогнозування та адаптаційних механізмів є необхідною умовою забезпечення стійкості закладів охорони здоров'я.

Модернізація інструментарію стратегічного менеджменту закладу охорони здоров'я матиме важливий науковий і практичний ефект, який проявиться у:

- підвищенні ефективності управління медичними установами завдяки впровадженню сучасних стратегічних моделей та цифрових рішень;
- оптимізації фінансових ресурсів шляхом розробки методів прогнозування витрат, фінансового планування та управління лікарняними бюджетами;
- підвищенні якості медичних послуг через впровадження стратегій клієнтоорієнтованого управління та персоналізованого підходу до лікування;
- забезпеченні конкурентоспроможності медичних закладів шляхом адаптації міжнародних стандартів стратегічного менеджменту.

Ідентифікація чинників, що обумовлюють необхідність модернізації інструментарію стратегічного менеджменту, дає змогу чітко визначити ключові виклики, адаптувати управлінські підходи до сучасних умов, розробити ефективні стратегії розвитку та забезпечити стійкість і конкурентоспроможність організації. Вона сприяє оптимізації ресурсного забезпечення, впровадженню інноваційних технологій, удосконаленню механізмів прийняття рішень та підвищенню ефективності управлінських процесів. Крім того, аналіз цих чинників дозволяє формувати адаптивні та гнучкі моделі стратегічного управління, що враховують зміни у зовнішньому середовищі, трансформацію ринкових умов та нові виклики, пов'язані з цифровізацією, фінансовою стійкістю та якістю надання послуг.

Таким чином, комплексний підхід до визначення чинників модернізації інструментарію стратегічного менеджменту дозволяє ефективно реалізовувати стратегічні ініціативи, підвищувати рівень управлінських компетенцій та формувати довгострокові конкурентні переваги.

Список використаних джерел

1. Організація діяльності в сфері охорони здоров'я: навч. посібник за ред. Шкільняка М.М., Желюк Т.Л., Тернопіль, Крок. 2021. 438 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48106>
2. Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я: кол. монографія за науковою ред. д.е.н. Шкільняка М.М., д.е.н. Желюк Т.Л. Тернопіль, Крок. 2020. 560 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38546/1/Mon_uzoz_t.pdf
3. Шкільняк М., Желюк Т., Дудкіна О., Жуковська А., Попович Т. Управління закладами охорони здоров'я: виклики та перспективи (аналітичні рекомендації за результатами круглого столу (Тернопіль – Збараж, Збаразький замок, 9 вересня 2021 року.) Вісник економіки. 2021. № 4. С. 225-233. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45703/1/%D0%A8%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%8F%D0%BA.PDF>
4. Желюк Т. Сучасні підходи до реалізації публічної політики у сфері охорони здоров'я. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. № 1. С. 37-50. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/34033/1/%d0%96%d0%b5%d0%bb%d1%8e%d0%ba.pdf>
5. Жуковська, А.Ю., Чигур, О.В. Інноваційні технології надання медичних послуг. *Інноваційна економіка*. 2022. № 1 (90). С. 60-66. URL: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2022.1.8>